

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

โรงพยาบาลลานนาเป็นโรงพยาบาลในเครือของบริษัทเชียงใหม่รวมธุรกิจการแพทย์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งดำเนินธุรกิจด้านสุขภาพโดยมีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายใน 17 จังหวัดภาคเหนือ ปัจจุบันโรงพยาบาลลานนา มีศูนย์การรักษาพยาบาลทั้งในด้านการรักษาโรคทั่วไปและการรักษาโรคเฉพาะทางกว่า 36 แผนก สามารถรองรับผู้ป่วยใน โดยมีจำนวนเตียงที่ขออนุญาตเปิดให้บริการ 180 เตียง ให้บริการผู้ป่วยนอกได้มากกว่าวันละ 1,200 ราย และให้บริการผู้ป่วยประกันสังคม กว่า 60,000 ราย โดยมีคณะแพทย์และทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญประจำในสาขาโรคต่างๆ ทั้งแพทย์ประจำ 32 คนและแพทย์ที่ปรึกษากว่า 100 คน พร้อมทั้ง พยาบาล บุคลากรทางการแพทย์ และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่มีประสบการณ์ รวม 613 คน (แผนกบุคคล-ธุรการโรงพยาบาลลานนา, 2554) เพื่อดูแลให้บริการผู้ที่มารับการรักษาพยาบาลอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง นอกจากนี้โรงพยาบาลลานนา ยังคงมุ่งเน้นให้การรักษาพยาบาลอย่างมีมาตรฐานและมีคุณภาพด้วยอุปกรณ์ทางการแพทย์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถให้บริการผู้ป่วยทั้งด้านการวินิจฉัย การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสมรรถภาพ พร้อมทั้ง จัดเตรียมห้องตรวจ ห้องผ่าตัดและห้องพักผู้ป่วย ไว้คอยรองรับผู้ป่วยอย่างเพียงพอ เมื่อหลังความสำเร็จของบริษัทฯ นั้นส่วนหนึ่งมาจากความร่วมมือร่วมใจในการทำงานของบุคลากรทุกฝ่ายภายในบริษัทฯ ตั้งแต่พนักงานระดับปฏิบัติการไปจนถึงผู้บริหารระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพยาบาลซึ่งถือได้ว่าเป็นแกนหลักของพนักงานที่ทำงานใกล้ชิดผู้ป่วยมากที่สุด เนื่องจากต้องคอยดูแล ให้การพยาบาล และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ป่วยตลอด 24 ชั่วโมง หรือตลอดระยะเวลาการเข้ารับบริการรักษาพยาบาล ดังนั้นพนักงานเหล่านี้จึงต้องผ่านกระบวนการคัดเลือกและฝึกอบรมอย่างเข้มงวดจนกว่าจะได้รับการบรรจุเป็นพนักงานประจำ อีกทั้งยังคงต้องได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องในขณะที่เป็นพนักงานประจำ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีของการรักษาพยาบาลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง (รายงานผลการดำเนินงานโรงพยาบาลลานนา, 2553)

ปัจจุบันการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดเชียงใหม่เป็นไปอย่างรวดเร็ว จนทำให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีความเจริญและมีความสำคัญจังหวัดหนึ่งรองจากกรุงเทพมหานคร ด้วยเหตุนี้ธุรกิจสถานพยาบาลหรือสถานบริการทางการแพทย์ของจังหวัดเชียงใหม่จึงมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้จากจำนวนโรงพยาบาลเอกชนต่างๆ ที่เพิ่มขึ้น

เช่น โรงพยาบาลเทพปัญญา โรงพยาบาลช้างเผือก โรงพยาบาลเซ็นทรัลเมโมเรียล โรงพยาบาลเชียงใหม่ใกล้หมอ โรงพยาบาลรวมแพทย์ โรงพยาบาลราชเวช และศูนย์ศรีพัฒน์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นต้น จากการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องของจังหวัดเชียงใหม่ และนโยบายสุขภาพแห่งชาติของกระทรวงสาธารณสุขส่งผลให้ธุรกิจด้านการรักษาพยาบาลมีการขยายตัว ประกอบกับปัญหาการขาดแคลนพยาบาล จากอัตราการผลิตที่ไม่เพียงพอตามความต้องการ เป็นผลให้ตลาดมีความต้องการพยาบาลสูงกว่าปกติ จึงทำให้เกิดการแข่งขันด้านราคาในการจ้างพยาบาลเข้ามาเป็นพนักงานประจำ และปัญหาที่พยาบาลไม่เพียงพอต่อชั่วโมงการทำงาน ส่งผลให้พยาบาลแต่ละคนทำงานหนักขึ้น เวลาพักผ่อนน้อยลง คุณภาพชีวิตเสียไป และส่งผลถึงการถ่ายเทอัตราค่าจ้างของพยาบาลไปยังแหล่งที่ให้ค่าตอบแทนที่สูงกว่าและภาระงานน้อยกว่า

จากข้อมูลข้างต้นส่งผลต่อการขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของพยาบาลโรงพยาบาลลานนา ทำให้พยาบาลขาดความกระตือรือร้นและความจริงจังที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ มีความถ้อยในการขาดงานบ่อย รวมทั้งมีอัตราการลาออกที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันจำนวนพนักงานพยาบาลของโรงพยาบาลลานนา มีจำนวนทั้งหมดจำนวน 138 คน และจากสถิติการลาออกของพยาบาลของโรงพยาบาลลานนา พบว่ามีจำนวนพยาบาลลาออก ในปี 2551 จำนวน 33 คน ปี 2552 จำนวน 50 คน ปี 2553 จำนวน 23 คน และมีแนวโน้มที่จะลาออกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ (แผนกบุคคล-ธุรการ โรงพยาบาลลานนา, 2554) ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่ที่พยาบาลลาออกคือได้งานใหม่ ส่งผลให้โรงพยาบาลลานนา ต้องสูญเสียบุคลากรที่มีความสามารถบางส่วนไป ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการให้บริการ ดังนั้นเพื่อเป็นการธำรงรักษาไว้ซึ่งความปลอดภัยและคุณภาพการบริการ สิ่งที่ฝ่ายบริหารต้องทำอย่างเร่งด่วนในเวลานี้ก็คือการสร้างความผูกพันต่อองค์กรของพยาบาล เพื่อรักษามูลค่าที่มีคุณภาพให้อยู่กับองค์กร

ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลโรงพยาบาลลานนา โดยผลการศึกษานี้จะทำให้ผู้บริหารโรงพยาบาลได้ทราบถึงระดับความผูกพันต่อองค์กร เพื่อเป็นแนวทางในการรักษาและพัฒนาพนักงานที่มีคุณภาพให้คงอยู่และสร้างความสำเร็จให้กับองค์กรอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงระดับความผูกพันต่อองค์กรของพยาบาล โรงพยาบาลลานนา จังหวัด เชียงใหม่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงระดับความผูกพันต่อองค์กรของพยาบาล โรงพยาบาลลานนา จังหวัด เชียงใหม่
2. สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงวางแผนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และ กำหนดกลยุทธ์ในการเสริมสร้างความผูกพันของพยาบาล โรงพยาบาลลานนา

นิยามศัพท์

ความผูกพันต่อองค์กร หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกเกี่ยวกับ งานที่ตนเองรับผิดชอบ โดยลักษณะของบุคคลที่แสดงออกจะมีความตั้งใจ หรือใจจดใจจ่ออยู่กับ งาน มีชีวิตเพื่องาน พอใจในงานที่ทำอยู่ และทุ่มเทให้กับงาน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ความมุ่งมั่นทุ่มเทในการทำงาน (Vigor) การอุทิศตนในการทำงาน (Dedication) และการให้ เวลากับงาน (Absorption)

พยาบาล หมายถึง พยาบาลวิชาชีพผู้ที่สำเร็จการศึกษาพยาบาลในระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จากมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยพยาบาล ที่สภากาพยาบาลรับรอง และผู้ที่สำเร็จ การศึกษาต้องได้รับการสอบขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสาขาการพยาบาล และการผดุงครรภ์ขึ้นหนึ่งจากสภากาพยาบาล และใบอนุญาตประกอบวิชาชีพยังใช้ประโยชน์ได้ โดยไม่ถูกพักใช้หรือเพิกถอนหรือยังไม่หมดอายุ และปฏิบัติงานให้บริการด้านสุขภาพตามวุฒิ การศึกษาดังกล่าว (คณะอนุกรรมการจริยธรรม, 2545)

องค์กร หมายถึง โรงพยาบาลลานนา เป็นสถานพยาบาลให้บริการด้านสุขภาพ ตั้งอยู่เลขที่ 1 ถนนสุขเกษม ตำบลป่าตัน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่